

Euskalerriko berriak

Igokunde ta Paskoa jaiak.--Ataun, Tolosa ta Zarautzak Arantzazu'n.--Amandre Santa Barbara'ren ermitatxoan.--Eriotza Soraluze'n.--Madarixa auzoa auferakan.

Albiztur

Gure efetore jaunak Jaunaren Igokunde (Azen zigun izualdi egokian, oraingo ume ta gaherakoan jantzi motzegiak, emakumen ile motzak, izperingi (peridiko) txakak eta igandetako apustuak; iz bat eartzenago ez zirela zion oitura txar asko astindu zizkigun.

Jantzi motzegiz seme t'alahak jantzen dituzten kristauak, kontzientzia zabaltzosa dute t'arriategiak buruak. Ofelakok; zintzoa aña! nola maite, ba, Jaungoikoak?.. ipni tokira Jesus jextean izango dira kontuak!

Antzaiak ondo erakutsiak egin ditzaigun afitaz, bejilunduta ez aizeratu arokerindar kasketaz. Gure izindar uztein deguna Jaungoikoaren laguntzaz, irixi leike, apa t'egoki egin gertzakentz otzitzaz.

Armuño baseliko Ezeiza'tar Trinidad, Maria'ren Alaba zintzoa, «Jesus'en Biotzaren menpeko» izen daukaten Lekaidetxe (komentu) ede fean, igaro dan Azentzio egunean sartu zan. Bere aizpa on Balentina, orain Efoma'n mota ortako Lekaidetxean dagona ere, 1923'ko Lotuzifa'n 7'an Azpeiti'n sartu zan.

Zerura dagon bide laxtefa artu dezuten gazteak; agur ludia esan dezute t'agur ludiko nasteak! Izan ba, ondotoxo t'otoi gure alde gazte apa ta zintzoak, ludi onetan garbi bizitzen lagundu deigun Jainkoak.

Seme ta alaba guztiz zintzoak azi dituan oyen aita on Juan Martin, alargunak, ar bitza nere zorian biotzetikakoena.

«Ufeta» baseliko nagusia Ugartemendia'tar Juan Bautista, 68 urtekoa, nagabe txar batekin bat-batean, noski, il zan aureko astean bere etxean, G. B.

Ar-beza bere gendiak nere samia agufa eta irakurle guztiok botoi dezagun bere gogo alde.

Mariagandik Jesusengana gonazen loretik alera, nagabetuen gorde-leku dan Jesus'en Biotz maitera.

Luistar.

Idazteko (eskribitzeko)

makillak antolatzen diran lantegia. Mota guzietakoak beriztufen dira. **Aranaz Etxea** Uruizkilla. 13003 Paseo de Colón, 19. DONOSTIA.

Aizarna

Jaunaren Igokunde egunean izan zuten nexka mutilak Jaunartze nagusia. Meza 8'tan zan; efetore jaunak itzaldi bat egin zion eta berriyoko aginduak beritu ondoren uertatu ziran umeak gure Jauna auzera, baita oyen ondoren beren guraso eta irakasle jaunak ere.

Andre Maria ospatzeko ilantzeroko batzen gerta eta elizkizuna egiten da il onetan; baña jai egunetan ederkiago, bada izaten ditugu lore sortak eskeintzen dizkizkizue uriz jantzitako eskatxak ere.

Aufeko igandean Yeregi'tar Franzisko jaunak Maria'ren auditaun arigariak gar ariuan guztizko itzaldia egin zigun.

Elizakoak artu ondoren il zan Lizaso'tar Julian Legoya basetxe-ko nagusia G. B. Bere sendiari samia agufa ematean, irakurleu otzitz bana eskatzen diegu bere gogo alde.—Egi-sala.

Altxa

Gezula diari efi ontatik, ARGIA'ra befitik ez bialzia, Gipuzkoa'ko efi ixikiakak ere noiz nai emen azaltzen dira, eta gure Altxa maitia benere ez.

¿Guk ez ote degu emen idazti txorta bat bialtzeko gayik? Nik baletz uste diet, oixe bai.

Il onetako efizkizunak oso edefak izan zaizkigu, egunero lotatuak eskeñi dizkiogu gure Ama zerutafari.

Luistafak ere ez gaude ixilik ego teko Ondafabi'n egin zan biferan talde aundia gifaen emendik, gure Bikario jauna buru gendula. Aita Agife'n erakutsi aldiyakin geren biotzetan sortu zan gure anayen ganako maitasun beró eta sutsu bat, befitik ere nora nai juateko gertu gaude! baita biartu ezkeru ufutitxora ere...

Zori onian gaude Altxa'tafak, lengo igandian ekafi ziguten Kalunba Donearen gorputza Eferako Luis Deunaren eleizara, oso afera edefa egin zioten, Malaga'ko Obis-

Isidro'n bezela. Azkenik bukatu zuten Deun Inaki'ren ereserria abestuaz. Afatsaldean befit bezpera ede rak neskatxak abestuaz. Bejondeluzelal!

Efi ontan ez da izaten soñu eta jai utz utzak.

Jende asko etofi da egun oietan Altxo goi, Alegi eta inguruetatik. Guztiai esker ugariak ematen dizkiet ARGIA bitartez, batez ere gure Efetore jaun Jauregi'tar Luis jaunari, Altxo goitafai ofela jafaituazi diekako.

Alkate jaunaren aginduz jendea gogor aitu da auzolan edo bide antolatzen nik uste diet aurtun jun gifezkela beribil aundi banakin Altxo mendira belafak ekartzera.—Urtean bein.

Kaxo zera, z nor zeran jakin bear degu gero?

Dr. POLIT *Belar, sudur eta ezlastiko gaitz Sendalar berezia. TOLOSA'n izaten da larunbatean, 9'etatik 12'1/2'etara, Laskurain, 2. DONOSTIA'N, Okendo, 12, 2.*

Amasa

Ugarte'tar Patxiu jaunra ta bere emazte Arozena'tar andre Joxepa'k ospatu dituzte beren uferko estaiak. Patxiu jauna karlistetan Gipuzkoako 6'gafan bataloian guda mutil ibilia da ta Borbon'go on

alako zaindaria daukate Bikario jaunra; begi bietan niniak ajobat maitate dituzte galdetaren bi luistafak: Maria'ren alaba ta Luistafak. Bai ordea abek ere erantzun jator bere delari orain agertu duten bezela, Ez naiz ari gauza abek ezalzen inor neurtzeagan, ez ta ere miñ emateagan, gutxiago befit batzuen batzuek losintxatu ta leunduaz gain-txurizteagatik, egia ta egi utsa agirian jartzeagatik baizik.

Nik nere kolkoari egiti nion galdera nunbait besten bateri ere bururatu zaio; ez dakit zaindariari edo Maria'ren alaben bati, bear bada bai; edoñi dala buruzpide egokia derizat. Paroki ontako bilera edo Kongregazioak artzen dituen buruzpide edo asmoak ez dira ametsen erara gero utsean gertatzen diranak, egintzak in betetzen dakite, ta ez nola nai ere orain-goa. Iru ziran Arantzazu'automobiletan joan ziran Arantzazu're Pabik bigafanean ia irurogei neskatx, amalau urtez goikok, Birjiña Maria'ri aintza edo onra ematen asperritzen diran alaba adoretuak. Anima garbi, burua argi ta ofak ariñ, etzegun goiz ortan loaleik. Automobifan ez bat ofez ere biñte joango Ama Birjiña arantzaz gafeitik lafosara aldatzeagatik, ez lute lengo aldia izango batzuen-batzuek eta. Ez dute noski txopetabidean lo artu bildufik izan; aingorak zeramagizkiela iruditzen on naitzaien alako abesti goxoak entzutean; izan ere ez dute nola nai abesten San Gregorio'ko Maria'ren alabak.

Arantzazu'ra eldu ziranean izan zitzaizen atarira bertako lekaid: prantziskotafan Aita nagusia ongetoria egitea. Zortzietan ara eldu ta bereala meza ta Jaunartze abesti-xamur ta goxoak aingeruen doñan zerura gogoratuaz. Amafetan meza nagusia. Afatsaldean funzio polit bat eforario, abesti ta abar. Arantzako Ama'ri eskeñi ta eskariak biotzetatik ondoen pozez biurtu ziran bakoitza bere kabira. Ofati ta Zumañagako elizari aurkezpen txiki batekin.

Emen, erian, beñero Ama maitari apurtxo biotz-biotzkoa egiti zioten artutako mesede ordaingafiz eskefak emateagan Bikario jaunaren itz xamur ta abesti lirain ta berexien bidez. Bejunduzuela. Korputzari udaran goi itufietako or otza atsegin zayo, bai animari ere goi-goiean. Aitzgofi'ko mendiaran lepoan Ama Birjiña'ri iriki daukan grazizko itufitik zinga-zinga ase arte edatea.

San Gregorio'ko Maria'ren alaba kutunak, gorde ondo, prexko-prexko Ama'ren itzalpean grazia deitzen diegun zuen animako lora edo lili apain ta zerutar ori.—Txin-parta.

Araoz

Bester bastar geinetatik zer irakuri badator ARGIA'n eta Efitxo onetakorik ezer ere ez.

¿Ez ote da gogo-gafi ARGIA au emengoentzat?

Gogo-gafi, da irakurtzeko, bai, baña neketsua degu nunbait idazti.

GURE EROSLEAK
LOCION CAPILAR
MARTIN
(ILE-GARBIKETA MARTIN)
potelxin edo frasko merkegoan jaritzeko eskatzen ziguten.
¡Oña, bada, merkeagoa!
5,50 bakafik kostatzen da.
(FRASKO ALUNDIAGOA LEN BEZELA 10 PESETA)
Egilea: MARTIN OTHAITZ jauna
Easo, 9.—DONOSTIA
ORDEZKARIAK: MADRID: A. Merlinoz, Plaza Mayor, 11.—CATALUÑA: A. Roviralta, Paseo Isabel II, 10, entresuelo, 1.º Barcelona. LUFUZKILLA, 2110 A.—VALENCIA: Enrique Trigo, Guillén de Castro, 89.—NEW YORK CITY: Ramón Alonso Blanco, 117, West 115th Street. CLUBA'n: Serra'ren Sendakitegian (Farmacia), Habana.

po jaun, efiko eta kanpoko apaiz, Gobernadore eta efiko agintari jaunaren artian

Abesti politik baziran, basio eukeraz batez tamalgafia! Onetzi gaitzala Kalunba Doneak eta guk otzitz dagoiguen eta ikusi nai dugunak badaizkizue non dagon: Altxa'ko Etera'n.—Itufi goxo.

Altxo Azpi

Lengo asteko ARGIA'n nik ustoen bat edon batek jarriko zitula txoko ontako befit, eta bat ere ez. Bada guztiz jai edefak izan ditugu, eta zerbait esan bear det idazlari txafa naiz basio.

Deun Isidro eguna txit ospatu izan da efi ontan. Alaitasun aundiaz aza zan astelen ilunabafcan kanpai ta suzirik bazan istilua.

Ufengo egunean befit Isidro Deunaren irudie ibili zuten ibili Deun edo prozesioan. Ondoren meza ta gusie oman zun efi ontako lekaidetxeko Aita batek eta itzaldia befit egin zun beste bertako Aita batek; biak oso ederki. Abeslariak befit efi ontako neskatx argi ta jatorfak ziran; guztiz ederki abesju zuten.

Baita ere Igokunde eguna txit ospatua izan zan, ibil deun, meza nagusi, itzaldi eta abestiak Deun

Jaime jaunak berezitua du karlista aitonak gurutzetaz ta berak au ez dauka ixkutatzeak. Eleiz jaiera eder batean bildu ziran. Jaungoikoak diotela orain artean bezela beafekoa degun laguntza zorionez biz izateko.—O.

Ataun (San Gregorio).

Baten ARGIA'n, besten «Arantzazu» aldizkian, orain «La Constanzia»'n, ufena beste izpafingi batean, irakufi degu, ez dakit zein efitako luistafak olako baseliza edo santuariora, irugafergo prantziskotafak alako egunetan, aiek iziafa, oek Urkiola, besteak Loyola joan dirala, guztia zerutafan bat ospatu ta aintzatu naiez. Arantzazu'ra befit, euskaldunen Ama esuitsuarena, obeto, Ama euskaldun biguñarena, Tolosa, Donosti, Zarautz, Zumaya, Durango ta Bilbao'tik. Ederki egia.

Ta nere artean oldoztu edo pensatuz galdetzen nion nere kolkoari, i gu zergatik ez, oiek guztiak bafio ufengo, bertago ta eruzoko daukagu batetik, ta bestetik ifungo bilera edo kongregazioak ez dio auzerik artzen zintzo ta leialtasuneg beren eginkizunak betetzen pasoloi ontako Maria'ren alabari. Izan

Orain jartzera nua zerbait, ta ia jafaitzen degun.

—Poz pozulak arkitzen gera gafean ditugulako gure Trinidad jayak, guziak atseginaz ustez beintzatz.

Trinidad egande goizean amafetan jaupa nagusia izango da itzaldi ta guzti, gero ibildeuna. Txistulariak Iriarte'tar Demetrio, ta bere semea izango dirala uste diet.

Afatsaldean ere funtiso edefak ikusiko dira txadonan. Eta gero: Enparantzara, txuntxun eta auzpoakin, sankoak goratzerá. Eta ufengo bigafena goizean Rekiñ jaupa eta ibildeuna ere berari dago-kiona. Ondoren itzaldia lekaidetxetako, eta afatsaldian aufekuan bezela.—Luistar.

Azkoiti

Efi onetako befitik ARGIA maitate onetan ez degun ikusten jandari iru edo lau aste ostan. Lenago «Argi»'k ain ederki ematen zituan gero Langagofi ere azi zitzaigun baita Argi II ere, bañan orain ez du inork ezer egiten.

Au onela ikusita, mugitu naiz zerbait egiteko asmoakin aitatutako oye bezin ondo egingo ez badet ere.

Ilaren 17'an Jaunaren igoketa egunean izan zuten luistafak ilero-ko Jaunartze larogetik gora ziran Jauna aitu zutenak. Oyekin baita izan zan egun ofetan Andre Maria'ren eta Luis donearen Lagundian sartu ziran neska eta mutilen jaunartze ere.

Afatsaldean elizkizun edefa. Aita Agife Josuren Lagundiko itzaldi eder eta sutsun egin zuan Luistafai beren lagundiko araudia garbi garbi agertuaz. Baita ere txit ederki agertu zigu lagundi onek efiari ekafiko dijon ondoren onurutzua. Ia bada Luistafak saistu gaitzen geren araudia ondo betetzen. Ondoren egin zan bazkide befiti asfera, eta Andre Maria'ri loreak abestuaz amaitu zan elizkizun eder au.

Juan dan igandean egin zan efi onetan umien lengo Jaunartze. Gaxorik arkitzen da Etxeberria'tar Franzisko Inazio. Laister osatzea opa diogu.—Endaizu.

Azkoiti

Lurdi'era ibilkunde.—Datorien ostiralean irtegan dute emendik 73 lagunek beste iru gaxokin.

Azpeiti'ko Epel'i erantzunera.—Juan dan igandean ARGIA'n nagufi dan gure idaztia eta oñ gabe aundia eman zidazun, neri bakafik ez, efi guzjiari.

Egia izango da neska aiek Arano, Etekalde eta besteagatik befitketan juango zirana, baña zertan ko ipini alako burla ura? Zer egin dute ain gaizki aiegatik ala idazteko? Neskatxak eman zutela eta ipini, ofek ez du bear ofela, idazterako ondo gogoratu zer egiten dezan, orla idazten badegu ARGIA bateri ez degu altxatuko, bajatu bai zik.

Etekalde'k bazeukan muza zapia, bai, bañan ez neskatx aiek efe galatatuko, baizik Uzkuñu'ek efgalatutakoa.

Atano'k befit badauka neskatx aiek eman gabere ifea, ez dauka o-

Lejiak EL LEON
UR ETA AUTZETAN
Elizkerako ta Industrietarako nai dan erretira bereziki gertuta Oñe (Etxeak) Eferandier (Gipuzkoa) — Lengelak ta balzak: Easo'ko — Uruizkilla, 13003